

| Titulació          | Tipus | Curs |
|--------------------|-------|------|
| 2500891 Infermeria | OB    | 2    |

## Professor/a de contacte

Nom: Juan Manuel Leyva Moral

Correu electrònic: [juanmanuel.leyva@uab.cat](mailto:juanmanuel.leyva@uab.cat)

## Equip docent

Monica Amado Sanjuan

Miguel Jimenez Pera

Jordi Casino López

Antonio Luis Lopez Ruiz

Sara Pablo Reyes

Daniel Gomez Garcia

Jessica Izcara Cobo

Luis Lopez Perez

Caterina Checa Jimenez

Jordi Puig Pla

## Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

## Prerequisits

No existeixen

## Objectius

1. Conèixer la importància de la família i comunitat en el procés de salut/malaltia.
2. Identificar l'organització de les cures infermeres dins l'especialitat familiar i comunitària.
3. Identificar les competències infermeres en el marc de l'atenció familiar i comunitària.
4. Conèixer la importància de l'atenció domiciliària aguda, crònica i pal·liativa en el marc d'atenció familiar i comunitària.
5. Prendre consciència de la importància de la participació i intervenció comunitària.

6. Valorar la importància de la coordinació de recursos comunitaris.
7. Identificar la importància de les cures familiars i de l'autocura.
8. Dissenyar plans de cures relacionats amb els problemes més freqüents atesos a Atenció Primària.
9. Conèixer les tècniques i procediments infermers habituals dins l'Atenció Familiar i Comunitària, interpretar els resultats i intervenir en conseqüència.
10. Incorporar la perspectiva de gènere en l'acte de tenir cura de les persones, famílies i comunitats.
11. Aplicar la competència cultural en l'acte de cura de les persones, famílies i comunitats.

## Competències

- Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte pels drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi valorant l'impacte social, econòmic i mediambiental.
- Basar les intervencions infermeres en l'evidència científica i en els mitjans disponibles.
- Demostrar que es comprèn el comportament interactiu de la persona en funció del gènere, el grup o la comunitat, dins del seu context social i multicultural.
- Dissenyar sistemes de cures dirigits a persones, famílies o grups, avaluar-ne l'impacte i establir-hi les modificacions oportunes.
- Fer les cures infermeres basant-se en l'atenció integral de salut, que suposa la cooperació multiprofessional, la integració dels processos i la continuïtat assistencial.
- Fomentar estils de vida saludables, l'autocura, donant suport al manteniment de conductes preventives i terapèutiques.
- Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.
- Oferir una atenció sanitària tècnica i professional adequada a les necessitats de salut de les persones ateses, d'acord amb l'estat de desenvolupament dels coneixements científics de cada moment i amb els nivells de qualitat i seguretat que s'estableixen a les normes legals i deontològiques aplicables.
- Planificar i dur a terme cures infermeres dirigides a persones, famílies o a grups, orientades als resultats en salut, i avaluar-ne l'impacte a través de guies de pràctica clínica i assistencial que descriuen els processos pels quals es diagnostica, tracta o cuida un problema de salut.
- Protegir la salut i el benestar de les persones o grups atesos garantint la seva seguretat.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'indole social, científica o ètica.
- Treballar amb l'equip de professionals com unitat bàsica en la qual s'estructuren de manera unidisciplinària o multidisciplinària i interdisciplinària els professionals i la resta de personal de les organitzacions assistencials.

## Resultats d'aprenentatge

1. Adquirir i utilitzar els instruments necessaris per desenvolupar una actitud crítica i reflexiva.
2. Analitzar críticament els principis i valors que regeixen l'exercici de la professió infermera.
3. Analitzar els factors socials i culturals en la vivència i l'abordatge dels processos de salut i malaltia.
4. Analitzar la importància d'educar, facilitar i donar suport a la salut i el benestar dels membres de la comunitat les vides de la qual estan afectades per problemes de salut, risc, patiment, malaltia, incapacitat o mort.
5. Analitzar les accions possibles per integrar els diversos nivells d'intervenció i garantir la continuïtat assistencial.
6. Analitzar les desigualtats de gènere, així com els factors que les sustenten, des dels diferents sistemes: el sistema familiar, el de parentiu, l'econòmic, el polític, el simbolisme i els sistemes educatius.

7. Analitzar les diferències per sexe i les desigualtats de gènere en l'etiologia, l'anatomia, la fisiologia i les patologies en el diagnòstic diferencial, les opcions terapèutiques, la resposta farmacològica, el pronòstic i en les cures infermeres.
8. Analitzar les dificultats, els prejudicis i les discriminacions, a curt o llarg termini, en relació amb determinades persones o col·lectius.
9. Analitzar les intervencions infermeres justificant-les amb evidències científiques i aportacions d'experts que les sustentin.
10. Analitzar una situació i identificar-ne els punts de millora adaptats a les necessitats i demandes del context d'anàlisi.
11. Descriure els fonaments del nivell primari de salut i les activitats que cal desenvolupar per proporcionar una cura integral als membres de la comunitat.
12. Descriure intervencions orientades a la readaptació de la vida diària mitjançant recursos de proximitat i suport.
13. Determinar els criteris de resultat adequats als problemes d'infermeria detectats.
14. Dissenyar cures infermeres utilitzant els instruments adequats a la situació de la persona al llarg de tot el seu cicle vital tenint en compte la normativa vigent, la millor evidència existent i els estàndards de qualitat i seguretat.
15. Dissenyar estratègies de promoció de la salut i prevenció de la malaltia dirigides a la persona, grup o comunitat tenint en compte els seus recursos, hàbits, creences i valors.
16. Dissenyar estratègies per establir mecanismes de protecció i benestar de les persones, famílies o grups dins de l'àmbit de la salut comunitària.
17. Dissenyar programes d'acció comunitària.
18. Fer una història clínica, un examen físic, un de psicològic i un diagnòstic d'infermeria de manera específica per a homes i dones, incorporant-hi, a més, la diversitat afectivosexual, d'identitat i d'expressió de gènere.
19. Identificar els determinants de salut i els problemes relacionats amb l'entorn per cuidar les persones en situacions de salut i malaltia com a integrants d'una comunitat.
20. Identificar els diferents rols professionals implicats en l'atenció primària i comunitària.
21. Identificar els diferents tipus d'interaccions segons la pertinença a un grup, gènere o comunitat dins del seu context social i cultural.
22. Identificar els elements que poden posar en risc la salut de les persones en relació amb la utilització i gestió dels fàrmacs.
23. Identificar els factors de risc determinants en el procés de salut-malaltia a nivell físic, emocional, social i ambiental.
24. Identificar estils de vida saludables i conductes preventives i terapèutiques en la persona, grup o comunitat.
25. Identificar estratègies per prevenir la violència de gènere.
26. Identificar les guies de pràctiques clíniques i assistencials relacionades amb l'atenció a les demandes de salut de les persones durant tot el cicle vital i en les alteracions que es poden presentar.
27. Identificar les implicacions socials, econòmiques i mediambientals de les activitats acadèmicoprofessionals de l'àmbit de coneixement propi.
28. Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
29. Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.

## Continguts

1. Antecedents històrics de l'Atenció Primària i Comunitària.
2. El sistema de salut espanyol i català.
3. Organització territorial de l'Atenció Primària
4. Entorn i salut, determinants de la salut, anàlisi epidemiològic.
5. Salut familiar.

6. Programes orientats a la comunitat.
7. Prescripcions socials.
8. Programa Infància i Salut.
9. Programa d'Activitats Preventives i de Promoció de la Salut (PAPPS).
10. Consulta infermera: motius de consulta aguts i no aguts. Seguiment de malalties cròniques més prevalents.
11. Prescripció infermera.
12. Programes d'Atenció Domiciliària.
13. Cures orientades a la fragilitat i cronicitat.
14. Gestió de casos.
15. Cures orientades a la complexitat.
16. Cures pal·liatives.
17. Eutanàsia i suïcidi assistit.

## Activitats formatives i Metodologia

| Títol            | Hores | ECTS | Resultats d'aprenentatge |
|------------------|-------|------|--------------------------|
| Tipus: Dirigides |       |      |                          |
| SEMINARIS        | 25    | 1    |                          |
| Teoria           | 27    | 1,08 |                          |
| Treball autònom  | 98    | 3,92 |                          |

Les classes teòriques s'impartiran amb el grup sencer i tot i ser principalment expositives, es sol·licitarà la participació de l'estudiantat en petites activitats o resolució de situacions. Es tracta d'un format docent en el que s'imparteixen continguts teòrics i es repassen les darreres evidències científiques i opinió d'experts.

Els seminaris són un espai d'aprenentatge en grup mitjà en el que l'alumnat ha de treballar al voltant d'unes situacions clíniques plantejades amb la supervisió d'un/a docent. L'activitat comporta lectura prèvia a casa, discussió grupal, disseny d'intervencions, exposicions orals grupals i treball escrit.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

## Avaluació

### Activitats d'avaluació continuada

| Títol                    | Pes | Hores | ECTS | Resultats d'aprenentatge                                              |
|--------------------------|-----|-------|------|-----------------------------------------------------------------------|
| Defensa oral de treballs | 30% | 0     | 0    | 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 29                             |
| Exàmen                   | 45% | 0     | 0    | 7, 13, 18, 19, 21, 22, 24, 26, 28                                     |
| Treballs escrits         | 25% | 0     | 0    | 1, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29 |

1. Examen tipus test. Tasca individual que representa el 45% de la nota final de l'assignatura. Inclou continguts de totes les activitats de l'assignatura.
2. Defensa oral de treballs. Tasca grupal que representa el 30% de la nota final de l'assignatura. En grup petit cada grup ha d'exposar la resolució dels seus exercicis i participar activament en la discussió que s'estableixi en el grup. En aquells casos que es detecti la participació irregular d'algun membre/s del grup, el/la docent podrà avaluar de forma individual a aquella persona/es.
3. Treball escrit. Tasca grupal que representa el 25% de la nota final de l'assignatura. En grups petits es crearà un portafoli digital d'aprenentatge que recollirà les principals evidències consultades en l'aprenentatge de l'assignatura, apunts realitzats per l'alumnat, vídeos complementaris, materials elaborats pels seminaris, podcasts, webs, etc. A l'inici de curs es donaran instruccions complertes de com elaborar-lo i com s'avaluarà.

#### MOLT IMPORTANT:

- No es pot entrar a classe passats 15 minuts.
- No està permès fer fotografies o enregistrar les classes. Fer-ho sense autorització de el/la docent suposarà el suspens de l'assignatura.
- Cal aprovar cada activitat avaluativa de l'assignatura amb un mínim de 5,0 punts per poder calcular la nota final. En cas contrari l'assignatura constarà com a suspesa i el/la estudiant haurà de recuperar en les dates establertes.
- Es obligatoria l'assistència al 100% dels seminaris. Cada absència no justificada suposa la sustracció de 0,5 punts de la nota final dels seminaris (treball escrit + defensa oral).
- Les persones que suspenguin els seminaris per manca d'assistència o no participació no podran recuperar-los donada la dinàmica emprada i l'avaluació continua dels mateixos.
- Si es supen el treball final escrit i/o la defensa oral, es buscarà un espai en calendari per fer recuperar-los.
- Per tenir dret a la prova final de recuperació, l'alumnat s'ha d'haver presentat totes les proves d'avaluació.
- Es considerarà no avaluable haver faltat a més del 30% dels seminaris.
- No es contempla l'opció de "pujar nota" a l'exàmen. Així, la qualificació obtinguda a la convocatòria ordinària serà la definitiva si es superior o igual a 5.0.
- L'ús d'eines d'intel·ligència artificial per l'elaboració de treballs escrits està prohibit. Si es detecta el seu ús no autoritzat significarà el suspens immediat de l'assignatura sense opció a recuperació i s'informarà a la coordinació del grau.
- Qualsevol signe de plagi suposarà el suspens de l'assignatura sense opció a recuperació.
- No es tolerarà cap acció irrespectuosa cap a la resta de l'alumnat, docents, PTGAS i instal·lacions. En cas necessari s'informarà a la coordinació del grau per a obrir una comissió d'anàlisi que pot suposar el suspens de l'assignatura.
- Aquesta assignatura no contempla l'avaluació única.
- No s'acceptaran treballs fora del període establert.
- L'alumnat té dret a la revisió de les proves d'avaluació. Per a tal fi es concretarà la data en Moodle.

#### OBTENCIÓ DE LA QUALIFICACIÓ FINAL:

La qualificació final de l'assignatura serà el sumatori de les diferents parts que la configuren. Segons l'acord 4.4 del Consell de Govern 17/11/2010 de la normativad'avaluació, les qualificacions seran:

- Del 0 a 4.9 = Suspens
- Del 5.0 al 6.9 = Aprovat
- Del 7.0 al 8.9 = Notable
- Del 9.0 al 10 = Excel·lent
- Del 9.0 al 10 = Matrícula d'honor. El criteri d'assignació de matricules d'honor l'estableix l'equip docent i no es exclusivament numèric. Es tindrà molt en compte la participació activa en activitats voluntàries extracurriculars vinculades a l'assignatura.

#### Absències:

Es consideren absències justificades les següents situacions:

- Exàmen oficial (no inclou el de conduir)
- Malaltia aguda
- Visita mèdica especialitzada
- Competició d'esportistes d'èlit (no entrenament)
- Defunció d'un familiar o persona propera

## Bibliografia

- Arnott, J. (2012). *Introduction to Community Nursing Practice*. McGraw-Hill.
- Associació d'Infermeria Familiar i Comunitària de Catalunya: AIFICC. (s. f.). Recuperado 14 de julio de 2020, de <https://www.aificc.cat/>
- Ayuso Murillo, D., Tejedor Muñoz, L., & Serrano Gil, A. (2018). *Enfermería familiar y comunitaria: actividad asistencial y aspectos ético-jurídicos*. Díaz de Santos.
- Caja López, C. (2003). *Enfermería comunitaria III: atención primaria*. Masson.
- Caja López, C., & López Pisa, R. M. (2000). *Enfermería comunitaria: educación sanitaria*. Masson.
- CAMFiC, Societat Catalana de Medicina Familiar i Comunitària. (s. f.). Recuperado 14 de julio de 2020, de <http://www.camfic.cat/>
- Chilton, S., & Bain, H. (2017). *A Textbook of Community Nursing* (2nd ed.). Routledge.
- del Pino Casado, R. (2015). *Enfermería familiar y comunitaria. Unidades didácticas*. Universidad de Jaén, Servicio de Publicaciones.
- Drennan, V., & Goodman, C. (2014). *Oxford Handbook of Primary Care and Community Nursing* (2nd ed.). OUP Oxford.
- Klainberg, M., Holzemer, S., & Leonard, M. (2011). *Enfermería comunitaria: una alianza para la salud*. McGraw-Hill Interamericana.
- McCormack. (2017). *Person-centred healthcare research* / edited by Brendan McCormack [and three others]. (McCormack, Ed.). Wiley-Blackwell.
- Martínez Riera, J. R., & del Pino Casado, R. (2014). *Manual práctico de enfermería comunitaria*. Elsevier.
- PAPPS - Programa de Actividades Preventivas y de Promoción de la Salud. (s. f.). Recuperado 14 de julio de 2020, de <https://papps.es/>
- Sines. (2014). *Community and public health nursing* / edited by David Sines [and five others]. *Community health care nursing* (Sines) (Fifth edition.). Wiley Blackwell.
- Skemp, Dreher, M. C., Lehmann, S. P., & Batchelor, R. (2016). *Healthy places, healthy people: a handbook for culturally informed community nursing practice* / Lisa Elaine Skemp, Melanie Creagan Dreher, Susan Primm Lehmann; cover design, Rebecca Batchelor. (Third edition.). Sigma Theta Tau International.
- Solari-Twadell, & Ziebarth, D. J. (2020). *Faith Community Nursing An International Specialty Practice Changing the Understanding of Health* / edited by P. Ann Solari-Twadell, Deborah Jean Ziebarth. (Solari-Twadell & D. J. Ziebarth, Eds.; 1st ed. 2020.). Springer International Publishing. <https://doi.org/10.1007/978-3-030-16126-2>

## Programari

- Mendeley
- Teams

## Llista d'idiomes

| Nom | Grup | Idioma | Semestre | Torn |
|-----|------|--------|----------|------|
|-----|------|--------|----------|------|

|                 |     |                 |                     |           |
|-----------------|-----|-----------------|---------------------|-----------|
| (SEM) Seminaris | 101 | Català/Espanyol | primer quadrimestre | matí-mixt |
| (SEM) Seminaris | 102 | Català/Espanyol | primer quadrimestre | matí-mixt |
| (SEM) Seminaris | 103 | Català/Espanyol | primer quadrimestre | matí-mixt |
| (SEM) Seminaris | 104 | Català/Espanyol | primer quadrimestre | matí-mixt |
| (SEM) Seminaris | 105 | Català          | primer quadrimestre | matí-mixt |
| (SEM) Seminaris | 106 | Espanyol        | primer quadrimestre | matí-mixt |
| (SEM) Seminaris | 107 | Català          | primer quadrimestre | matí-mixt |
| (SEM) Seminaris | 108 | Català          | primer quadrimestre | matí-mixt |
| (SEM) Seminaris | 109 | Català          | primer quadrimestre | tarda     |
| (SEM) Seminaris | 110 | Català          | primer quadrimestre | tarda     |
| (TE) Teoria     | 101 | Català/Espanyol | primer quadrimestre | matí-mixt |
| (TE) Teoria     | 102 | Català/Espanyol | primer quadrimestre | matí-mixt |
| (TE) Teoria     | 103 | Català/Espanyol | primer quadrimestre | tarda     |